

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre . . . 2—
Fél évre 4—
Egész évre K 8—

Egyes szám ára 8 fill.
Egy óra . . . 70 fill.

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

A „revanche“-eszmé a francia oktatásban.

Hogy a „revanche“ eszméjét már az iskolában oltották a francia ember lelkébe, mindenki tudja, bár ujabban maguk a franciák letagadni próbálják, de nem sikerül. A Németország elleni düh érthető, de a bosszu utálatos, eszközei pedig bűnösök. Nem régen olvastuk, hogy Franciaországban „szerb napot“ rendeztek. Nem csodálkozunk rajta, hiszen a lelki rokonságuk megnyilvánulása! Ismerjük a szerb Sokol-egyletek lázító működését, mellyel a tanítók mérgezték a szerb ifjúságot, hazudván történelmi tényeket, gyanusítván szomszédainak (nemcsak a magyaroknak, hanem a románoknak és bulgároknak is) békés politikáját. Ugyanez a lázítás folyt a francia iskolákban a németek ellen — talán egy kissé nyugatibb formában, mint Szerbiában. És itt nem arról van szó, hogy a francia oktatók, különösen a történet-órákon, hazafias keservüknek bosszura tüzelő szavakban adtak kifejezést (ami még megbocsátható), hanem arról, hogy ez a bosszu: alapvonása, csaknem egyetlen rugója volt nemcsak a történelem-tanításnak, hanem a földrajznak, irodalom-

történetnek, sőt néha a természettudományokba is becsuszott (mathem. példák). És ez a lelkiület kiverődött a hivatalos tanterven és a könyvekben is! És hogy ez mit jelent azt akkor láttam, amikor kevéssel a háboru kitörése előtt nagyobb diákokkal, sőt theológusokkal beszélgettem. „Németország említésénél felvillant a szemük és a háboru kitörésének eshetőségénél lelkesedve mondogatták: „Végre legalább visszaadjuk nekik 1870-et!“

A revanche-eszmé már a vérben van a mai franciának. Az iskolában oltották bele. Földrajz-könyvekben a német városoknak még most is francia nevük van: Mulhouse (Mühlhausen), Fribourg (Freiburg), Spire (Speyer), Cologne (Köln), Mayence (Mainz) stb. Ez a módszer azonnal megszűnik a Rajna jobbpartján fekvő városok neveinél, melyeket helyesen irnak: Stuttgart, Carlsruhe, Mannheim, Wiesbaden stb. Még most is úgy tanítják, hogy Strassburg és Colmar hozzájuk tartoznak, csak „átengedték“ a németeknek. „Bas-Rhin département, formé par l'Alsace, cédé á l'Allemagne en 1871“. Hogy mennyire áthatotta őket a bosszu gondolata, mutatja az, hogy az iskolák-ból kiküszöbölt hitoktatás helyébe tett

„morale laique“ is hirdeti a revanche-t. Egy ilyen erkölcsstani iskola-könyvből idézem az alábbiakat.

Cormenin egy kis olvasmányban magyarázza a haza fogalmát. A haza az a föld, melyet a többi közt a Rajna is határol. Igaz, hogy Cormenin már 1866-ban meghalt, tehát nem vádolható a revanche-eszmével, de igenis vádolható a könyv szerzői, akik ilyen anachronizmusokkal ébresztgetik a revanche gondolatát. Jön azután sok leírás Páris megszállásáról 1871-ben. A németeket vandáloknak nevezi és ártatlanul, akárcsak egy esztetika-lábjegyzet, hozzáteszi lenn a magyarázatot: germán nép voltak a vandálok az 5. században. Gyűlölték a tudományokat és a művészeteket, a civilizáció emlékműveit lerombolták és teli voltak barbár ösztönökkel. Szívhezszóló szavakban írja le, hogy a németek kegyetlenkedtek a polgárokkal. De mindennek koronája a „L'Alsace“ c. költemény. Elzászról van benne szó és az elzásziakat „forte race“-nak nevezi; dicséri az országot és lakosait, kik eredetüket Nagy Károlyig vihetik vissza, akiket persze a szerzők (Erckmann és Chatrian) franciáknak tartanak, Kiemelik katonai erényeiket s azután felteszik a kérdést, hogy az

Az utolsó két olasz háboru.

1859. — 1866.

Napoleon bukása után a bécsi kongresszus Velencét és Milánót „Lombard-velencei királyság“ címén Toskanával, Parmával és Modenával Ausztriának adta, azonkívül az egész félszigetet domináló befolyást juttatott neki. Azóta átkozták az olaszok a tedesiket, a németeket.

A krími háboru után 1853-ban Ausztria szakított Oroszországgal és elszigetelten állt szemben III. Napoleonnal, aki lombardiai birtokaiból akarta kiforgatni.

Ausztria 1859 tavaszán 30,000 embert küldött a lombardiai seregek megerősítésére.

1859. április 19-én Ferenc József császár ultimátumot küldött a szárdinai kormányhoz. Már akkor 200,000 francia állott az ország határán. Az osztrák sereg vezére, Gyulay gróf, április 29-én átkelt a Tessinen, de mikor a turini angol követ megkezdte közvetítő szerepét, az osztrák vezér megállt, időt engedett a francia és szárdinai sereg egyesülésére. A főhadvezér téltlenségéhez hozzájárult a gondatlan csapatélelmzés.

Május 20-án volt Montebellónál az első ütközet, amely az osztrákok visszavonulásával végződött. Május 30-án Palestónál, június 4-én Magentanál szenvedtek vereséget.

Gyulay a Mincio mögötti várnegyszögben foglalt állást. Ide érkezett Ferenc József osztrák császár és azonnal támadást rendelt el. III. Napoleon azonban megelőzte támadásával a fáradt osztrák sereget és június 24-én Solferinonál visszavonulásra kényszerítette. Mindkét seregben 140,000 ember állott. Az osztrákok 22,000, a francia-olasz sereg 20,000 embert veszített.

Július 11-én megkötötték a villafrancai békét, amely a velencei köztársaság régi birtokait meghagyta Ausztria kezén.

1866-ban a feszültség Ausztria és Poroszország között annyira jutott, hogy Poroszország szerződést kötött Itáliával Ausztria ellen. Az erre vonatkozó szerződés 1866. április 6-án kötött meg. Bismarck-Schönhauseen báró, porosz miniszterelnök ugyanis ekkor már nyíltan kimondotta, hogy Németországot Poroszország javára és Ausztria rovására „vérről és fegyverrel“ egységessé teszi.

Ausztria tudomást szerzett a titkos porosz-olasz szerződésről, azt is megtudta, hogy az olasz király nagy hadikészületeket tesz.

Poroszország június 11-én a német szövetség elé terjesztette tervét és kilenc szóval hat ellenében határozatba ment a szövetséges hadak mozgósítása. Poroszország július 3—16-ig számtalan apró ütközetekben leverte német ellenzékét, velük fegyverszünetet kötött. E harcokkal egyidőben, mielőtt ellenfelei közül csak egy is egyesülhetett volna az osztrák sereggel, július 3-án megvívta a königgrätzi csatát, július 10-én Prágát, 12-én pedig Brünnt szállotta meg.

Sikeresebben folytatta Ausztria olasz háborúját. Ugyancsak ez év nyarán (1866) júniusban kezdődtek meg a harcok. Az osztrák seregek Viktor Emánuellel szemben fényes diadalokat arattak. Garibaldi, akit önkéntes hadtestével a poroszok Dalmácián át Magyarország fölizgatására küldtek, jobbnak látta az osztrák csapatok által nem védett déli Tiroloba (Trento), az ugynevezett olasz Tiroloba betörni, de a németajku tiroli

Szalámit, sajtót, akácmézét, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl

Gruber János

csemegekereskedő

Megeyi telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám.

elzásziaknak mi hát a tulajdonképpeni hazájuk: Franciaország-e vagy Németország?

Ennyi izgatásnak nyomot kell hagynia a gyermek lelkében. Így nevelték az ifjúságot a német-francia háború óta, tehát az egész mai generációt! Láttam, tapasztaltam, hogy a nép félt a háborútól, de az iskolában belénevelt s azóta is ébrntartott revanche-eszme mégis összehozta a francia sereget. Hogy a bosszu sikert kicsikarni tudó erőt is öntött-e a degenerált nemzetbe: most válik el!

Micheet megírta hazája történetét. Azt fejtegeti egy helyen, hogy Franciaországnak egész Európa adósa, mert mindenét odaadta, azért erőtlén. És miután már mindenét szétosztogatta, valóban mondhatja: „Nincs aranyom, sem ezüstöm, hanem amim van, odaadom... Odaadta a lelkét s azt, amiből maguk élnek.“ Ma már fordítva írhatná, mert mint valami lelketlen és lelkiismeretlen kísértet jár a nemzetek között és csak aranyával és ezüstjével fűzi magához kapzsi szövetségeseit. A revanche-politikában eladta a lelkét és most az aranyait mások viszik el.

A némák világából.

Irta: **Völker József** a soproni siketnéma intézet igazgatója.

Érdekes a példány hiány némaság is. Ez azonban ritka eset és ez inkább csak tudományos szempontból fontos. Lényege az, hogy az egyébként jól halló és rendes beszélő szervű gyermek azért nem tud beszélni, mert nem volt alkalma a beszédet hallani és így megtanulni. Egy igen érdekes esetről emlékezik meg a siketnémák oktatási története. Hauser Gáspár, a rejtélyes lelece, aki 1828. május 26-án tünt föl Nürnberg utcáin, volt ilyen példányhiány néma. Hauser a kezében a nürnbergi 6. lovasezred 4-ik századának kapitányához szóló levelet tartott. A fiu nem tudott beszélni és így addig való életére — bár

császárvadászok csekély császári hadak segítségével véresen visszaverték.

Viktor Emanuel 200,000 emberrel indult az osztrák déli hadsereg főparancsnoka, Albrecht főherceg ellen, akinek csak 80,000-nyi hada volt. Ezt a sereget Albrecht a legrövidebb olasz fronton, a Garda-tó és Velence közt, a Mincio, Etsch és Po mögé helyezte el. Viktor Emanuel hadtestével június 23-án éjjel Mantua és Peschiera közt átkelt a Mincion, egy másik hadtest Cialdinival az alsó Poig hatolt, hogy Velencébe betörjön. Viktor Emanuel túlnyomó ereje dacára Albrecht főherceg június 24-én Custozzána l teljesen megverte és serege romjait a Mincion át visszafűzte. Erre Cialdini betörése Velencébe szintén meghiusult.

Ehhez járult, hogy Tegethoff osztrák tengernagy Lissa dalmátparti sziklás sziget közelében hatalmasan megverte a Persano vezérletére bizott, sokkal nagyobb olasz hajóhadat.

E győzelmek virágát azonban letarolta a königgrätzi vereség. A nikolsburgi békeszerződés értelmében Ausztriának ki kellett lépnie a német államszövetségből, le kellett mondania Velencéről és összes olasz birtokairól.

Ma ismét olasz válság fenyegeti Ausztriát, de ma oldalán találja a hatalmas magyar nemzetet és a győzhetetlen, egysegés Németországot.

már 16 éves volt, semmiféle fölvilágosítást nem tudott adni. Leveléből azonban kiűnt, hogy még csecsemő korában egy szegény napszámos ajtaja elé lett kitéve, a ki őt azután az emberektől teljesen elzártan egy szűk, földalatti helyiségben tartotta kenyéren és vizen. Hausert Daumer nürnbergi tanár vette magához és képezte ki. Midőn aránylag rövid idő alatt meglehetősen műveltségre tett szert és meg is tanult jól beszélni, 1831-ben Havhope lord vette magához és Ausbachban a felebbezési törvényszéknél szerzett neki alkalmazást. Rá két évre azonban rejtélyes gyilkosságnak esett áldozatul. Bár a bajor király 10.000, Hauhope lord 5000 K díjat tűzött ki jutalmul a gyilkos kézrekerítésére, az soha sem sikerült. Abban az időben általános volt a hit, hogy a szerencsétlen gyermek nem volt más, mint a badeni herceg gyermeke. A dolog természetesen örök rejtély maradt.

Franciaországban is találtak egyszer egy erdőben egy ilyen példányhiány némát. A szegény kis lány csak kúszni tudott és csak makogó hangot adott magától. Midőn később kiművelték és beszélni megtanult, előbbi életére nem tudott visszaemlékezni. Ebben ismertem meg dióhéjban a némaság különféle válfajait.

Bennünket természetesen leginkább a siketség folytán némák érdekelnék és ebben is az, hogy vajjon mi idézheti elő a siketséget s így a némaságot. Röviden megfelelek erre is. Hazánkban jelenleg a statisztika többé-kevésbé megbízható adatai szerint körülbelül 28000 siketnéma van. Ezen siketnémák közül körülbelül 40% születésétől fogva az, míg a másik 60% később kapta, szerezte a bajt.

A születés óta való siketség főleg a következő okoknak tudható be:

Születéstől fogva való siketség származhatik:

1. Ha a szülők között nagy a különbség, vagy ha a szülők egyáltalában már nagyon korosak.

2. Siketséget idézhet elő a szülők törődött, beteges vagy gyenge volta; vagy az anyának erős, ideges fölízgatása.

3. Okként szerepel a szülők egészségtelen foglalkozása (molnár, sütő), rossz táplálkozása, egészségtelen lakása.

4. Oka lehet a családnak a siketségre való hajlama, terheltsége; továbbá a vérokonok között való házasság, a szülők iszákossága és erkölcstelen életmódja is.

A felsoroltak közül alig szorul egyik ok is bővebben magyarázatra, hiszen az már régen megállapított és elfogadott tény, hogy a szülők életmódja, bizony sajnos, sokszor végzetes befolyással van a születendő gyermekre. A legvégzetesebb befolyással van azonban a gyermekekre a szülőknek terhelt volta. Ugy kell érteni a dolgot, hogy némely családban a siketség családi baj, amely a szülőkről a gyermekekre öröklődik. A legváltozatosabb esetekkel találkozhatunk e tekintetben és sajnos a tudomány tanácsalanul áll e bajjal szemben. Csak néhány adatot sorolok föl saját tapasztalásom alapján. Tudok egy juhásznak 3 siketnéma gyermekéről. Az apának 7 gyermeke van. Minden második szülött siketnéma. Egy másik eset. Egy családban 5 gyermek van, az 1. és 5. ép, a közbeeső 3 siketnéma. Meg kell jegyezni, hogy e családban az apa terhelt, mert férjénél levő nővérenek 2 gyermeke közül az egyik és pedig a fiatalabbik szintén siketnéma. Egy másik családban 3 gyermek közül 2 siketnéma, másik esetben pedig 5 gyermek közül az 1., 3. és 5. siketnéma. Megtörténik, hogy terhelt családban is a baj 2-3 nemzedéken át nem lép föl, hogy aztán annál kétségbeejtőbb következetességgel folytatódjék ivadékról-ivadékra. Szomorú dolog ez nagyon és más mód ennek elkerülésére nincs, mint ha a törvény akadályozná meg a kimutatottan terhelt házasságot és mindenestre kívánatos volna az is, hogy a vérokonok közötti

házassági tilalomnak a legmesszebbmenő módon érvényesítettessék.

A siketnémák másik nagy hányadát a betegség következtében siketté lettek adják. Az oly gyermek, aki hallását akkor veszíti el, amikor még nem tudott beszélni, feltétlenül néma marad, de megnémulnak azok is, akik akkor veszítik el hallásukat, amikor még nem teljesen járatosak a beszédben, tehát az 5-6, sőt nem ritka esetben a 10-12 éves gyermekek is. Az ilyenek ha megsiketülnek, lassanként elfelejtik a beszédet, ha nem részésülnek rendes és szakszerű oktatásban. Az ok közelfekvő. Nem hallják sem a maguk, sem más ember hangját. Hangos megnyilatkozásuk ennél fogva mindig színtelenebb és bizonytalanabb lesz és ha észreveszik, hogy a hallók nem értik meg őket, mindig ritkábban beszélnek. Egyik szónak a jelentősége a másik után tűnik el emlékezetükből, míg végre teljesen elfelejtik a beszédet és beállt a teljes némaság. Ha a siketség a 15 koron túl áll be, akkor rendszerint megmarad a beszélőképesség, de a beszéd mindenestre veszíteni fog hangzatoságából.

A szerzett siketség legtöbbször a 3-ik életév körül szokott beállni, miután ebben a korban vannak a gyermekek leginkább kitéve a különböző betegségeknek és a gyermeknek még fejletlen hallószerve e korban még kevésbé ellentálló képességű. A siketséget előidéző betegségek között szerepelnek

1. az agybetegségek, mint agyhártyagyulladás, nyakszirtmerevedés, vértörődés, görcsök, agyrázkódás és epilepsia. E bajoknál a gyulladási állapot az agyról a belső fülre is áterjedhet és azt összeroncsolván, természetesen megszűnik a hallás is.

Siketiséget okozó bajok lehetnek még a különféle bőrbajok, mint vörheny, kanyaró, hólyagos himlő. Különösen veszélyes ezek közül a vörheny, de sok tekintetben a járványos kanyaró is. Ez esetekben a baj rendszeren kívülről hatol be a fülbe az által, hogy lobos gyulladásba hozza előbb a dobhártyát és azután áterjedvén a belső fülbe annak szerkezetét összeroncsolja.

Siketiséget okozhat a tifusz, a különféle vérbajok (skrofula), a fülfolyás, fülfekély, a difteritisz, a szamárhurut, a meghülés, a halló szervet ért erős ütés, a fejre való esés, sőt folyton tartó erős lármá, zaj is. Megfigyelésekből tudjuk, hogy a kazánkovácsok között nagyon sok siket ember van. Ugyancsak erősen ki vannak téve a megsiketülés veszedelmének a tüzérek is, mivel az ágyuszó roppant erős hanghullámai könnyen megrepeszthetik a dobhártyát. E veszély elhárítására különféle kísérleteket is tettek már. Legjobb, ha a katona az ágyú elsülése előtt orr és szájnyílását elzárja és száját felfújja, mi által a dobhártya kifelé feszül és könnyebben tud ellentállni a kívülről jövő erős hanghullámnak.

Azt hiszem, nem végeztem teljesen felesleges munkát, a mikor ezekről a dolgokról szoltam, hisz mindenkinek a családjában előfordulhat, mindenkit felkereshet a baj. Ilyenkor tegyük meg a kötelességünket, mert igen sok esetben talán épen a nem-törődömség, a felületlen ápolás, avagy a betegnek idő nap előtt való felkelése lehet végzetes következményű, hogy többet ne mondjak, a vörhenynél is a legtöbb esetben mint utóbaj jelentkezik a megsiketülés, a mi meg arra enged következtetni, hogy a beteg tulkorán kelt ki ágyából és e miatt aztán megfázhatott, meghülhetett.

(Vége következik.)

●●● ELVBARATAINKHOZ! Kérjük ●●●
kath. társadalmunkat, hogy minden nyilvános helyiségben: kaszinóban, egyesületben, kávéházban, étteremben, dohánytözsdekben, fodrásznál
:: követeljék az „ÚJ ÉLET“-et. ::

Világháború.

Przemyslt ostromoljuk. — Galíciai újabb offenzívánk szépen halad előre. — Az olasz határon csak előrsi összecsapások vannak. — A Bois de Pretreben a franciák súlyos veszteségeket szenvedtek. — Luhorgshafen ellen 18 francia repülőgép támadást intézett, de csak kevés kárt okoztak. — A repülőgépraj parancsnokát elfogták. — A német kancellár súlyosan megbélyegezte Olaszország árulását.

Höfer jelentése.

(Hivatalos jelentés.) Budapest, május 28.

Északkeleti hadszíntér:

Északról hozott orosz erősítések tegnap a Santól keletre levő arcvonalt több szakaszán heves támadásokkal megállítani igyekeztek a szövetséges csapatok további előnyomulását. Az ellenségnek éjjel ismételt támadásai megfúrtak.

A szövetséges csapatok a Viszna jobb és balpartján tért nyertek.

Sientavánál saját gyengébb osztagainak nagy orosz erők ellen a San nyugati partjára kellett visszavonulniok, miközben egyes ágyúink a keleti partra maradtak.

Drohobycznál és Stryjnél a harcok sikeresen tovább tartanak. Az ellenség legmakacsabb ellenállásával szemben is újabb orosz állásokat foglaltunk el.

A Pruth mentén és Oroszlengyelországban nem történt különösebb esemény. Nagyjában nyugalom van.

Dél nyugati hadszíntér:

Tirolban olasz osztagok több ponton átlépték a határt. Egyelőre csak néhány csendőrről és figyelő őrszolgálatról kerültek szembe. Határerődítményeink nehéz tüzérséggel való lövetése megszűnt.

A Karinthiai és partvidéki határterületen sem fejlődtek ki eddig említésre méltó események. (M. S.) Höfer, altábornagy.

A német vezérkar beszámolója.

A nagy főhadiszállás jelenti: Berlin, május 28.

Nyugati hadszíntér:

Lorettó magaslatról északkeletre az ellenség áttörési kísérleteinek gyupontjában álló hadtest május 9-ike óta tizenegy tisztet és 1450 franciát elfogott és hat gépfegyvert zsákmányolt.

A Lorettó magaslat gerincétől délkeletre tegnap este felé a franciák ismét új részleges támadásokba kezdtek, amelyeket visszavertünk.

Abtiennél a harc még tart.

Az ellenség tegnap este 7 órakor hosszabb tüzérségi előkészítés után Bois de Pretreben is támadott. Elkeseredett éjjeli harcok fejlődtek, amelyek a franciák súlyos veszteségével végződtek.

Vogezekben Metzertől délnyugatra sikerült az ellenségnek befészkelni magát lövészárkaink egy kis részébe.

Reichsackerkopfon Mülbachtól északra a franciák támadásait könnyűszerrel visszautasítottuk.

Tizenhét francia repülő tegnap megtámadta Luhorgshafen nyílt várost. A lehajított bomhák több polgári egyént meg-

ölték, vagy megsebesítettek, de csak csekély anyagi kárt okoztak. A páncélos vezető repülőgépet Neustadt ad H-tól keletre le szállásra kényszerítettük és ezzel Naney repülőgépraj parancsnokát, egy őrnagyot is foglyul ejtettünk. Repülőink lezuhanást okoztak és a gerardmeri kaszárnyát felgyújtották.

Keleti hadszíntér:

Dubissánál csapataink ismét offenzívába léptek.

Rossienie—erigolai országut mindkét oldalán indított támadásunkat siker koronázta. Támadásunk 3120 foglyot juttatott kezünkre. Egyébként különböző pontokon visszavertük az orosz éjjeli támadást.

Délkeleti hadszíntér:

Ellenség abból a célból, hogy szövetséges csapatok előretörését megállítsa. Santól jobbra más hadszínterekről hozott friss erőkkel különböző pontokon támadást kísérelt meg. E kísérletei azonban megfúrtak, csak Sieniava környékén szorítottak vissza kisebb osztagokat a San balpartjára, miközben mintegy hat ágyút már nem lehetett idejekorán átszállítani.

Przemysltől északkeletre fekvő vidéken Visznia mindkét oldalán előnyomulásunk továbbra is jól halad.

Május 25-én nyilvánosságra hozott mennyiséghez még körülbelül 9000 fogoly, 25 ágyú és 20 gépfegyver járult.

(M. S. O.) Legjobb hadvezetőség.

Przemysl ostroma.

Budapest, május 28.

A sajtóhadiszállásról jelentik:

Przemyslt 26-ika óta nehéz ágyúkkal rendszeresen lövik, ezzel megkezdődött a szabályos tüztámadás. Az ostromló gyűrű egyre szorul s most már csak Lemberg felé mennek vonatok, azok is tüzérségünk tüzelése közben.

Ugy hírlik, az oroszok presztizsük védelme miatt nem űrtik ki Przemyslt, hanem védelmezik.

Jenő főherceg az olaszországi haderők főparancsnoka.

Az Olaszország ellen állítandó haderők parancsnokságát Jenő főherceg a balkáni haderők eddigi parancsnoka vette át. A hivatalos lap mai száma közli a főherceg előléptetését vezérezredessé. Az új katonai rangra emelt főherceg a jelenlegi háborúban a balkáni haderők parancsnoksági minőségében a Szerbiából kivonult sereg reorganizálásával adta bizonyosságát hadvezéri képességének.

Hirek.

Urnepja. Jövő csütörtökön ünnepeljük a legmélt. Oltáriszentség nagy ünnepét. Tisztelettel kérjük azokat a t. olvasóinkat, kiknek háza előtt a körmenet elvonul, hogy ablakukat földiszíteni s kivilágítani sziveskedjenek. Ilyformán is rójjuk le Üdvöztönk iránt tartozó tiszteletünket.

Személyi hír. Töpler Kálmán dr. polgármester több napi tartózkodásra e hó 28-án Budapestre utazott.

Kitüntetések. Ö Felsége Unger János dr. ezredorvosnak, Pánczél Jenő dr. és Szöke József dr. segédorvosoknak,

mindannyi a 18. honvédegyalozredből, a koronás arany-éremkeresztet adományozta a vitézségi érem szalagján. Jandl Jenő dr. segédorvosnak pedig az arany-éremkeresztet a vitézségi érem szalagján. Molnár Sándor hadnagy a legfelsőbb elismerésben részesült. Az ellenség előtt tanusított bátor magatartásáért Németh Gyula, a 18. honvédegyalozred őrmestere az első oszt. ezüst vitézségi érmet kapta.

Előléptetés. Ö Felsége Albrecht Alfréd, a háboru tartamára reaktívált alezredesnek az ezredesi, Udvardy Sándor őrnagynak pedig az alezredesi címét adományozta.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Kugler Alajos soproni városi levéltárost, a soproni városi muzeum tiszteletbeli őrét, a Múemlékek Országos Bizottsága levelezőtagjává nevezte ki.

Pozsony város új főkapitánya. Pozsony vármegye főispánja Pozsony város főkapitányául Peterdy Kálmán eddigi esztergomi főkapitányt nevezte ki.

Halálesetek. Öszinte részvétellel értesülünk, hogy özvegy Buchinger Józsefné, a sopronnyéki plébános édes anyja, hosszab betegség után 83 éves korában elhunyt. — Ifjú Palló Károly kir. pénzügyi. számtiszt, hosszú szenvedés után 30 éves korában elhunyt. — Feigl Samu, a kereskedelmi iskola első osztályának tanulója néhány napi betegség után meghalt.

Walker István karmester, hegedűművész temetése nagy részvétellel ment végbe. Az egyházi szertartást Zehetbauer Ottó dr. prépost-plébános végezte nagy segédlettel. Az engesztelő szt. mise áldozatot május 29-én reggel 8 órakor mutatták be a Szt. Lélek templomban. Walker István halálával városunk egyik kitűnő zenei tehetségét veszítette. Hat évvel ezelőtt jött ide Lugosról, ahol nagy kedveltségnek és tiszteletnek örvendett, hogy Győrben lakó szüleihez közelebb lehessen. Férfikora délebb rohanta meg sorvasztó betegsége s ragadta el hűséges feleségétől s három árvájától. Még nincs két éve, hogy a kegyetlen halál szeretett Ági leányától megfosztotta s az e fölött érzett bánata bizonyosan fokozta baját. Zenei tehetsége párosulva nemes ambícióval mindannyiunk előtt kedvessé s rokonszenvéssé tette s korai elhunyt ismerősei, barátjai s hálás tanítványai a legbensőbb részvételt keltette. Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Hadikölcsönjegyzések. Esterházy Miklós herceg a magyar földhitelintézetnél 1 1/2 milliót, a lajtajfalui póstahivatalnál Alder Győző gyáros 450.000 K-t jegyzett.

Kossuth Tivadar, noha elnyerte az olasz állampolgárságot s a háborus viszonyok között is nyugodtan élhetett volna Olaszországban, hazafias érzésből visszatért Magyar honába.

Olasz rendjelek visszaadása. Zichy József gróf, Fiume városának volt kormányzója az olasz királytól kapott koronás rend nagykeresztjét az olasz királynak visszaküldte.

A vak katonák részére újabban Erdős Aladár 2 K-át küldött be. Eddig összesen 275 K 38 f folyt be.

Városi közgyűlés. A városi törvényhatóság szerdán tartott ülésének különös érdekességet tulajdonított Szilvásy Márton dr. udv. tanácsos interpellációja a Royal kávéházi esetet illetően, továbbá Schwarz Sándor dr. sürgős indítványa honvédezdünk elhelyezése tárgyában. Baán Endre dr. főispán, megnyitó beszédében győzelmeinkről és volt szövetségesünk hűtlenségéről és árulásáról emlékezett meg, mire Zergényi Jenő dr. városi t. főügyész fölolvasta Apostoli Királyunk Ö felségéhez és Frigyes főherceghez intézett táviratokat. Kegyelettel emlékezett meg az elnöklő főispán Solymossy Odön báró országgyűlési volt képviselőnkéről, a kinek emlékét ez

ülés jegyzőkönyvében megörökítik. — Szilvássy dr. szóvá teszi nemzeti becsületünknek egy 28. tízezerredbeli századostól történt megsértését, a ki május 20-án a Royal kávéházban, majd midőn az ügyeletes rendőr a kávéház előtt nyugodtságra intette, ott is a magyar nemzetet sértő kifejezéseket használt. A polgármester ez interpellációra kijelenti, hogy Filip százados durva és sértő viselkedéséről már előzően értesült és a miniszterelnökhöz fordult, hogy illetékes helyen ily sérelmek megismétlését nagy befolyásával tegye lehetetlenné. — Schwarz Sándor dr. ezután indítványt tesz, hogy honvédezedünk itt hagyása végett kimerítő és alaposan megokolt fölterjesztést tegyen a közgyűlés a honvédelmi miniszterhez, mert ennek a szinmagyar és hazafias ezrednek ittmaradását sok ismertetésre nem szoruló körülményen kívül ép az előző interpelláció tárgya teszi megokolttá. Az indítvány értelmében fölírják a honvédelmi miniszter urhoz. A napirend folytatásaképpen tudomásul szolgált, hogy a belügyminiszter jóváhagyta azt a határozatot, a mely szerint a városi tejközpontnak 10.000 K segélyt nyújt. A kolozsvári körlevelet, a mely a csaló hadseregszállítók nyilvános megvetésére irányul, helyeslik. — Névszerinti szavazás után 400.000 K-t jegyeztek hadikölcsönre. A tanács és a bizottság indítványozza, hogy az új közkórház építését mielőbb fejezzék be. Vámoscher Lajos főmérnök helyettes referált az elérhető megtakarításokról, a melyek körülbelül 54.000 K-t tesznek ki. A miniszter leirata szerint a kórházat állami kezelésbe nem veheti és a kilátásba helyezett 350.000 K szubvención fölül más segítséget nem nyújthat. A még hiányzó 610.000 K összeget a polgárságtól e célra följánlott értékpapírok lombardirozásával fogják fődözni. A polgármester ezuttal is háláját röjja le a polgárságnak segítő készségeért. A soproni díszpanszernak 1000 K szubvenciót szavaztak meg, Zundel Ede özvegyének és gyermekeinek járandóságát pedig évi 1200 K összegben állapították meg.

Érdekes leletek. Hasfalván 15.000 fogoly részére barakokat készítenek. Az ásómunkálatok közben több bronzkorszakbeli tárgyat találtak.

A pápa nyilatkozik. XV. Benedek pápa pásztorlevelet fog kiadni, amelyben meg fogja jelölni az európai kontliktussal szemben a Vatikán állásfoglalását.

A vasárnapi országos nagy körmenet. A fegyvereink sikeréért az ország katolikusai által vasárnap május 30-án délelőtt Budapesten rendezendő nagy könyörgő körmenetnek végleges programját megállapította a rendezőség. A körmeneten a király József Ferenc főherceggel képviselteti magát. Résztvesznek a körmeneten: A kormány, a főrendiház, a képviselőház, az összes polgári és katonai hatóságok. Budapest székesfőváros plébániái testületileg, továbbá az összes budapesti katolikus szervezetek és számosan a vidékről. A körmenetet dr. Csernoch János bibornok-hercegprimás vezeti az egész fővárosi és környékleti papság segédlete mellett. A körmenet a Kossuth Lajos-utcából indul el reggel 8 órakor és a Károly-köruton és Vilmos császár-uton át a lipótvárosi Szent-István Bazilika mellett elvonulva a Nagykorona-utcán és Szabadságtéren keresztül az Országházhoz megy, ahol tábori sz. mise lesz. Innen a menet az Akadémia-utcán, Ferenc József-téren, Dorottya-utcán és Váci-utcán át vizsater a belvárosi templomba. A menetben a Szentjóbbot e célra kirendelt katonai különítmény fogja vinni. A menet egy része, jelesül a női egyesületek, a notabilitások és a hatóságok képviselői a Szentjóbbotal bemennek a lipótvárosi Szent-István-Bazilikába, ahol a bibornok-hercegprimás fényes segédlettel szentmisét pontifikál, dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári megyéspüspök pedig szentbeszédet mond. Az Országház lépcsőjén felállított tábori oltárnál a szentmisét gróf Mikes János szombathelyi megyéspüspök,

a szentbeszédet dr. Vass József a Pesti Szent Imre Kollegium igazgatója fogja mondani.

Polai menekültek. Az olaszok igazságtalanul megkezdett háboruja előtt Pusztacsaládra 30 menekült érkezett Pola vidékéről, kik közül 3 férfi, 10 nő és 17 kisebb-nagyobb gyermek. A menekültek az iskola-helységben helyeztetek el egyenlőre, honnan a jöszvűvek által hivatnak meg reggeli, ebéd és vacsora elköltésére, míg a közös élelmezés rendezve leend. Bizony nagyon szomorú ezen szegény nép sorsa, de még is vidámá teszik a kedves és bátor gyermekek akik velük érkeztek. Ezek a kis ártatlanok fel sem veszik, hogy ott hagytak szülőföldjüket. Ők itt is oly vígan és örömmel vannak, mint akár otthon. Különösen nagy kedvük tellik a libák meg a tyúkok látásában. S oly jó kedvvel találják fel magukat, hogy szintén felvidámitják szegény elszomorodott édes anyjukat is, kik ugyan csak nehezen, de még is néhány percre fedik, hogy ezen szomorú állapotot az igazságtalan talián okozta nekik.

Pusztacsalád. A községi képviselő-testületbe Majnovics Józsefet és Balaskó Albertet rendes, Károly Sándort pedig pótaggá választották.

Folytatólagos kimutatás a polgármesteri hivatalhoz beérkezett adományokról.

A mozgósítottak családtagjai részére: Teltshah Tódor 5 K. Ehhez hozzáadva a már kimutatott 31.078 K 16 f-t összesen befolyt eddig 31.083 korona 16 fillér.

A öröskeresztyegylet részére: Állami felsőbbleányiskola tanártestülete 23 K. Ehhez hozzáadva a már kimutatott 58.823 K 99 f-t összesen befolyt eddig 58.846 korona 99 f.

A soproni sebesültek alapja részére: Állami felsőbbleányiskola tanári kara a vakok részére 23 K. Ehhez hozzáadva a már kimutatott 4463 K 81 f-t összesen befolyt eddig 4486 korona 81 fillér. További adományokat elfogad és hirlapilag nyugtat a polgármesteri hivatal.

Rablás. Ujkér községben csütörtökön délután 4—5 óra között az ottani posta-

hivatalba kisebb termetű ember tört be, az ottan egyedül tartózkodó postamestert megkötözte és a pénztárban levő 4000 koronát magával vitte. A vizsgálat azonban utóbb kiderítette, hogy az egész ügyet özv. Nagy Jenőné postamesternő fundálta ki s maga kötötte meg magát kötéllal. A 4000 K is megkerült az épület egyik félreeső helyén.

Sebesült oroszok. Csütörtökön délután 300 sebesült orosz foglyot hoztak városunkba és a Ferenc József laktanyabeli tartalékkórházban helyezték el őket.

Baleset. Pénteken a Potschy-dombon Binder József vámosderecskei gazda lovai Rottler Gyula, a csepregi takarékpénztár könyvelőjének autójától megbokrosodtak. A kocsi és a bennülőt az árokba rántották, úgyhogy Binder mindkét lábát törte. Rottler könyvelő a szerencsétlenül járt gazdát autóján a kórházba szállította.

A görög király halálán van. Bécsből jelentik: Báró Eiselsberg tanár táviratot kapott az athéni udvartól, hogy haladéktalanul jöjjön, mert a király állapota reménytelen. Eiselsberg udvari tanácsos már elutazott és Budapesten fog találkozni Krausz berlini tanárral, akit szintén Athénbe hívtak. Együtt utaznak Románián át Dedeagacsba, ahonnan görög hadihajó viszi őket Pireuszba.

Állatvásár. A soproni marhavásártéren 1915. évi május 28-án felhajtattott:

Szarvasmarha:

Drb	Eladási ár kilogrammonként	
	gyengébb min.	jobb min.
— Magyar-fajta ökör	0-00	0-00
121 Tarkaökör, hizott	2-20	2-76
10 Bika	2-20	2-70
239 Kalbásznak való marha	1-70	1-90
100 Fejőstehenek drb-ként	650.—	1630
68 Borjúk	2-80	3-20
Sertés:		
435 Hizott disznó	2-80	3-50
432 Süldő	2-60	3—
408 Hízaló disznó	40—	100—
74 Malacok	22—	44—
— Kecské		

Ausztriába 5 darab szarvasmarhát szállítottak el, 1 vevő által.

Soproni Takarékpénztár

SOPRON

Széchenyitér 19. szám

Alapított 1842.

Felek részére nyitva
d. e. fél 9-től 12-ig,
délután 3-tól 5-ig.

Fiók: Ruszt
Ferenc József-tér

Betétek takarékkönyvecskékre és folyószámlára

Jelzálogkölcsonok

Előleg értékpapírokra

Váltó elszámítás

Tőzsdei megbizások

Sorsjegyek, külföldi pénznemek

Az összes bankügyekben legelőnyösebb kiszolgálás.
Safekasszák bérbeadása.

Harcoló szövetségeseink szineivel ellátott tábori-posta boríték kiadóhivatalunkban megrendelhető.

TÖPFL ANTAL

diszletfestő és mázoló

Szélmalom-utca 6. SOPRON. Rákóczy-utca 17.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, mint templomfestéseket stb. minden kivételben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és művészies kivitelig. Kívánatra tervrajz és költségvetés.

Nyomatott Piri és Székely könyvnyomdájában Sopron, Ferenc József-tér 5. (Ezelőtt Háromház-tér).